

Tarcisi Hendry sefatschenta cun ils archivs circuitals

■ (anr/ac) **Las organizaziuns regionalas han surpriu la responsabladad per ils archivs circuitals.** En Surselva ei *Tarcisi Hendry* incumbensaus da tscher car soluziuns adequatas per il relasch. In relasch documentar dils anteriurs cumins basegna urgemtamein da vegnir ordinaus a moda professiunala. Da quei avis ei

il historicher *Adolf Collenberg*. El ha getg ch'ei seigi actualme in strusch pusseivel dad anflar actas en in temps purtabel. Inaga seigi igl access buca garantius durant il gi e las actas seigien per part buca registradas. Il historicher pledescha da concentrar il relasch circuital en Surselva per segirar igl access public. En vesta ei

denton ina autra soluziun, sco quei che Tarcisi Hendry ha expli-cau. El ha retschert l'incumbensa da presentar soluziuns per ils archivs circuitals en Surselva e vesa, pil mument silmeins, plitost ina soluziun decentrala els domicils existents.

➤ PAGINA 7

Tarcisi Hendry ha l'incumbensa da definir soluziuns per ils archivs circuitals en Surselva.

FOTO H. HUONDER

Organisar il relasch dils cumins

Las organizaziuns regionalas ein responsablas per ils archivs circuitals

DAD ANDREAS CADONAU / ANR

■ **Ils archivs circuitals ein ils davos relicts dils cumins grischuns. La responsabladad per quels archivs va vi els mauns dallas organizaziuns regionalas. En Surselva ha Tarcisi Hendry retschert l'incumbensa da tschercar soluziuns per ils quater archivs circuitals surdai alla survigilanza dalla Regiun Surselva.** Els cuntegnan il relasch historic da varga 200 onns. Els archivs circuitals schain buca sulet ils documents dallas dertgiras circuitalas, mobein gl'entir relasch documentar dil cumin. Davart la valur historica da quei relasch datti nuot da dubitar, sco quei ch'igl archivar statal dil cantun Grischun *Reto Weiss* ha dau d'entellir. Buca sulet la historia dil cumin cun sias diversas fatschentas ei arcunada en quels archivs, per part era ils documents pli vegls dallas organizaziuns precedentas, las vischnauncas giudicialas. Tenor las indicaziuns digl archivar statal ei il cuntegn da quels archivs pli u meins enconuschents, empremas inventarisaziuns dateschan digl onn 1900. Actualmeins ein ils archivs spatishai en 39 divers domicils e sco quei che *Reto Weiss* ha explicau per part aschuntai ad archivs communalas. En vesta alla fin dils cumins ha il cantun surdau la responsabladad per ils archivs circuitals allas organizaziuns regionalas. Leu nua che quellas organizaziuns anflan neginas soluziuns adattadas per deponer las actas ei igl archiv statal dil cantun Grischun prompts da porscher maun per segirar l'ierta dils cumins als vegnentsuenter. *Reto Weiss* ha visau a claras prescripziuns existentas che pertuccan era ils archivs communalas e che preten-

En vesta alla fin dils cumins ha il cantun surdau la responsabladad per ils archivs circuitals allas organizaziuns regionalas. FOTO T. DEFILLA

dan in standard minimal pertuccont il schurmetg viers incendis ni donnas dall'aua. Ord vesta dalla survigilanza dils acts e per simplificar igl access public allas actas vesess *Reto Weiss* avantatgs en ina certa centralisaziun dils archivs entiefer la regiun.

Plitost ina soluziun decentrala

En Surselva vegn quella centralisaziun dils archivs circuitals strusch a daventar

realitad, sco quei che *Tarcisi Hendry* ha dau d'entellir. El ha retschert l'incumbensa da coordinar per mauns dalla Regiun Surselva il domicil final dils archivs circuitals. Sco quei ch'el ha fatg a saver vegnan ils singuls archivs circuitals sursilvans a restar els loghens actuals, forsa denton buc els stabiliments actuals. *Tarcisi Hendry* ha concediu da sesanflar all'entschatta da sias examinaziuns. Per la soluziun decentrala plaidda, tenor siu avis, ton

il giavisch dils anteriurs cumins da salvar lur actas egl agen intschess e pigl auter da garantir in access nuncumplicau allas actas. Vinavon ha *Tarcisi Hendry* visau al mudest interess, silmeins entochen dacheu, allas actas arcunadas els archivs circuitals. El ha denton puntuau che quei vegli insumma buca gir ch'il relasch seigi buc interessants ni da pintga muntada historica. Il cuntegn dils singuls archivs enconuscha *Tarcisi Hendry* aunc buc. Su-

let pertuccont igl archiv dil cumin dalla Cadi ha el saviu indicar che actas avon ils 1800 seigien buc existentas. Ellas seigien enzacu daventadas in'unfrenda dad incendi. Che la survigilanza e la segirtad dallas actas ston esser dadas era en ina soluziun decentrala en Surselva ei per igl incumbensau a favur dils archivs circuitals indiscutabel.

Per il cumin Rueun ei ina soluziun decentrala strusch d'engrau

La soluziun decentrala ei probabel per igl archiv dil cumin Rueun negina opziun, sco quei ch'il mistral *Pius Berni* ha dau d'entellir. Els acts dil cumin Rueun ein plazzai els stabiliments dalla anteriura vischnaunca da Rueun. Damai che l'administraziun dalla vischnaunca Ilanz/Glion ei domiciliada a Glion ei la survigilanza digl archiv a Rueun strusch dada. *Pius Berni* ha visau alla responsabladad surdada alla Regiun Surselva. Il historicher *Adolf Collenberg* vesa l'opziun ideala da concentrar ils archivs circuitals en in ni silmeins dus loghens en Surselva. Per aunc pli impurtont valetescha il historicher il basegn dad ordinar quels archivs. El ha getg ch'ei seigi entochen ussa strusch pusseivel dad anflar entatgei en in tal archiv senza volver entiras plunas dad actas. Quei impedeschi beinduras da retschercar. Ina ordinaziun professionala entras in archivar ei tenor siu avis indispensabla per levgiar igl access als archivs. Quei basegni denton dalla Regiun Surselva da scaffir silmeins ina mesa piazza per exequir quella lavur. Biebiens in onn han las organizaziuns regionalas temps per stipular las soluziuns finalas per deponer las actas dils anteriurs cumins grischuns.